

Syntese for Dverggås *Anser erythropus* Linne, 1758

Bakgrunnsinformasjon

Dverggås har kun et kjent gjenværende hekkeområde, på Finnmarksvidda sør-vest for Stabbursdalen nasjonalpark. Hekkeperioden er fra siste del av mai til august. Det viktigste rasteområdet i Norge er på Valdakmyra i Stabbursnes naturreservat. Et lite antall har rastet i Tanadalen (1-2 par) og et mindre antall har rastet på Rørholmen i munningen av Altaelva. Det er ikke kjent om fuglene i Tanadalen hekker på finsk eller norsk side av riksgrensen. Fugler fra den fennoskandiske bestanden trekker til overvintringsområder i Evrosdeltaet mellom Hellas og Tyrkia. To ulike trekkruter benyttes, en vestlig og en østlig. Den vestlige går via det østlige Ungarn og den østlige går østover inn i Russland, og videre sørover langs Ob-dalen øst for Uralfjellene i Russland og videre til steppe-områdene i det nordlige Kasakhstan. Den østlige benyttes i større grad av ikke-hekkende ungfugler (ett- og toåringer) og fugler som har feilslått hekking (før myting).

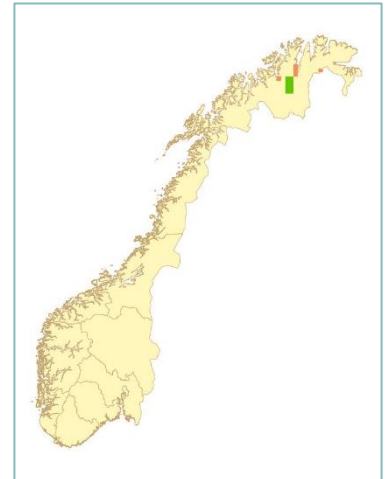
Dverggåsa er i hekketiden knyttet til uforstyrrede områder i lav- og mellomalpine sone med rik viervegetasjon hvor reiret plasseres godt skjult. Nærhet til vann knyttet sammen med bekker og loner eller elver er typisk. Raster under trekket i kystnære våtmarker, på strandeng, flommark og andre våtmarker knyttet til ferskvann.

Arten finnes i fjellsystemer, ferskvannssystemer og våtmarkssystemer, og kan forekomme i følgende naturtyper (NiN): T3 Fjellhei, leside og tundra, V1 Åpen jordvannsmyr, T22 Fjellgrashei og grastundra, T12 Strandeng og L Ferskvannsbunnsystemer.

Status

Arten har status som kritisk truet (CR) i Norsk rødliste for arter 2021, denne statusen har vært uendret i perioden 2006-2021. Statusen er gitt med hensyn til D1 kriteriet, antall reproduksjonsdyktige individer.

Dverggåsa hekker på en kjent lokalitet i indre Finnmark, men var tidligere langt mer tallrik og hekket på Finnmarksvidda, i Troms og sørover i fjellområdene i Nordland og nordlige Trøndelag. Kunnskapen om kjerneområdet for hekkebestanden er god, men kunnskapen om beskaffenhet og eventuell bruk av andre hekkeområder er mangelfull. Fuglene er svært sky i hekkeperioden, noe som gjør det vanskelig å skaffe informasjon om hekkelokaliteter på fin skala. Bestandstallet på 45 reproduserende individer er basert på de arbeidet med rødlisten 2021 der det har vært flere år med færre en 50 individer de siste tre generasjonene (generasjonstid: 8 år). Antallet varierer mye mellom år, men antall rastende individer på våren (inkludert ikke-hekkende) har i perioden 2015-2023 vært mellom 60 og 113. Reproduksjonssuksessen er svært variabel mellom år.



Antall individer	45
Antall lokaliteter	1
Sist observert	2023
% verdens bestand	<1%
% europeisk bestand	>50%

Kartfiguren er basert på alle observasjoner i Artskart etter 2000 og publiserte kartdata på det kjente hekkeområdet. Fugler sett utenfor Finnmark er ofte fra den svenske introduserte hekkebestanden som har et annet trekkmonster enn den fennoskandiske bestanden. Disse er ikke inkludert i figuren. Kartet er overlatt et 15x15 km rutenett. Figuren viser hekkeområdet med grønne ruter og raste- og myteområder er vist med oransje ruter (lokaliteter hvor det har blitt observert flokker av dverggjess (3 eller flere) i to eller flere år.

Påvirkningsfaktorer

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Alvorlighetsgrad
1	Påvirkning utenfor Norge	Ulovlig jakt, habitatødeleggelse og forgiftning	Pågående	Det totale antallet reproduksjonsdyktige individ påvirkes (> 90 %)	Rask reduksjon (> 20 % over 10 år eller 3 generasjoner)
2*	Klimatiske endringer > Regionale	Klimaendringer	Pågående	Det totale antallet reproduksjonsdyktige individ påvirkes (> 90 %)	Ukjent
3	Påvirkning fra stedeagne arter > Predatorer	Predasjon av egg, unger og adulte, spesielt av rødrev	Pågående	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Rask reduksjon (> 20 % over 10 år eller 3 generasjoner)
4*	Høsting > Uregulert jakt, fangst eller fiske	Tidligere jakt på arten	Kun historisk	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Rask reduksjon (> 20 % over 10 år eller 3 generasjoner)
5*	Påvirkning på habitat > Landbruk > Jordbruk > Buskap/dyrehold > Andre	Reinkadaver tiltrekker seg meso-predatorer	Pågående	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20 % over 10 år eller 3 generasjoner)
6*	Påvirkning på habitat > Landbruk > Buskap/dyrehold > Beite	Overbeite av vegetasjonen på tundraen av tamrein	Pågående	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Ukjent
7	Menneskelig forstyrrelse > Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)	Forstyrrelser i raste- og hekkeområdene fra ferdsel	Pågående	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Ukjent
8	Menneskelig forstyrrelse > Andre	Forstyrrelser fra skremming ifm. beiteskader	Pågående	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Ukjent
9*	Menneskelig forstyrrelse > Rekreasjon/turisme	Forstyrrelser som følge av turisme/rekreasjon	Pågående	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Ukjent
10	Påvirkning på habitat > Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet	Habitatødeleggelser langs raste-, myte- og trekkområdene	Pågående	Majoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (50-90 %)	Ukjent

	(terrestrisk) > Utbygging/utvinning				
11*	Påvirkning på habitat > Landbruk > Opphørt/ redusert drift > Slått	Tap av områder på grunn av gjengroing der det tidligere var utmarksslått	Pågående	Minoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (< 50 %)	Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20 % over 10 år eller 3 generasjoner)
12*	Forurensning > I vann	Forurensning av våtmark og vann	Pågående	Minoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (< 50 %)	Ubetydelig/ingen nedgang
13*	Tilfeldig mortalitet > Ledninger, master, bygninger	Kollisjoner	Pågående	Minoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (< 50 %)	Ukjent
14*	Påvirkning på habitat > Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk) > Utbygging/utvinning > Andre	Oppdemming og regulering av elver	Pågående	Minoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (< 50 %)	Ukjent
15	Fremmede arter > Predatorer	Predasjon av egg og unger, fra mink og mårhund	Pågående	Minoriteten av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes (< 50 %)	Ukjent
16*	Menneskelig forstyrrelse > Forskning	Forstyrrelser fra forskningsaktivitet	Pågående	En ubetydelig del av de reproduksjonsdyktige individene påvirkes	Ubetydelig/ingen nedgang
17*	Tilfeldig mortalitet > Bifangst > Terrestrisk > Skyting	Forvekslingsrisiko under regulær jakt på jaktbart vilt	Pågående	Ukjent	Ukjent
18*	Påvirkning på habitat > Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk) > Utbygging/utvinning > Vindkraftutbygging	Utvikling av vindkraft	Pågående	Ukjent	Ukjent
19*	Menneskelig forstyrrelse > Transport	Kjøring med terrenggående kjøretøy i hekkeområdet	Pågående	Ukjent	Ukjent
20†	Påvirkning fra stedeagne arter > Hybridisering	Genetisk forurensning fra utsatt svensk bestand	Opphørt (kan inntreffe igjen)	Ukjent	Ukjent

21*	Påvirkning fra stedeagne arter > Andre	Påvirkninger på trekkroute fra utsatt svensk bestand	Pågående	Ukjent	Ukjent
22*	Påvirkning fra stedeagne arter > Patogener/parasitter	Risiko for utbrudd av fugleinfluensa	Pågående	Ukjent	Ukjent

*Påvirkningsfaktor er ny sammenlignet med Rødliste for arter 2021.

†Påvirkningsfaktorens tidsrom, omfang og/eller alvorlighetsgrad er endret fra Rødliste for arter 2021.

Mål og nullalternativ

Hovedmålet for arten er sårbar (VU) i Norsk rødliste for arter i 2034. Arten er vurdert etter D-kriteriet og økning i antall reproduserende individer er nødvendig for å nå målet. Det vurderes som lite sannsynlig å flytte arten til kategori nær truet (NT) innen 2034. Det vil innebære at en må øke antall reproduserende individer til > 1000 individer (kriterium D1) og øke antall lokaliteter fra én til flere enn 5 (kriterium D2). Målet er derfor satt til VU. Målene bør revideres jevnlig slik at tiltakene kan vurderes mot nytt mål senere for å videre bedre situasjonen til arten. For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål	Delmål	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2034 (hva må til)	Nullalternativ per 2034
EN	Delmål 1.1	Antall reproduserende individer	>50	50 - 250 individer
VU	Delmål 2.1	Antall reproduserende individer	≥250	50 - 250 individer

Det er fra tidligere igangsatt en rekke tiltak som fremdeles pågår for å ta vare på arten (se **Tiltak**). Fortsatt gjennomføring av disse i tiden framover er lagt til grunn for nullalternativet, der en basert på utviklingen i bestandsstørrelse de siste tre generasjoner antar en fortsatt svak positiv utvikling eller stabilisering av bestandsstørrelsen. Det er store usikkerheter knyttet til utviklingen av habitatødeleggelser på rasteplasser og i overvintringsområdene.

Kunnskapshull

Følgende prosjekter er foreslått for å tette kunnskapshull for arten:

Prosjektnavn	Kunnskapshull - kategori	Kunnskapshull - beskrivelse	Innhold
Kartlegging	Utbredelse hekkeområder	Arten er svært sky i hekkeperioden, så kunnskapen om forekomstene er trolig ikke god nok til å vurdere hvilke områder utover kjerneområdet som bør være fokus for tiltak. Fragmentering eller utbygging av nåværende eller potensielle hekkeområder må unngås.	Kartlegging av tidligere og potensielle hekkeområder for arten. Dette kan foregå ved overvåking av aktuelle områder eller ved satellittmerking av reproduserende fugler på rasteplass. Om mulig bør fugler på mindre brukte rasteplasser også prioriteres.
Utsatt svensk bestand	Påvirkningsfaktorer	Den utsatte svenske bestanden har et annet trekkmonster enn den gjenværende fennoskandiske bestanden.	Det må utredes hvordan det svenske utsettingsprosjektet kan integreres eller samordnes med den øvrige innsatsen for å bevare den fennoskandiske dverggåsbestanden.

Reinbeite	Påvirkningsfaktorer	Tamreinen påvirker vegetasjonen i alle områder hvor de finnes i stor nok tetthet, men kunnskapen om denne effekten på dverggåsa er mangelfull.	Forskningsprosjekt på effekter av tamrein på hekkesuksessen eller vegetasjonen som er viktig i hekkeområdet til dverggåsa.
Forstyrrelse	Påvirkningsfaktorer	Det mangler tilstrekkelig kunnskap om effekten på dverggåsas hekkesuksess av forstyrrelser ved motorisert ferdsel eller ferdsel til fots med/uten hund.	Gjennomføre registreringer av ferdsel i hekkeområdet for å avdekke omfang og bevegelse, samt gjennomføre prosjekter for å overvåke effekten på adferd eller hekkesuksess hos dverggåsa.
Predasjon i hekketiden	Påvirkningsfaktorer	Kunnskapen om predasjon på dverggås er ikke tilstrekkelig presis, noe som understrekes av manglende sammenheng mellom uttak av rødrev og hekkesuksess.	Kunnskapen om predasjon på egg og unger av dverggås må økes ved feltstudier som kan identifisere hvilke arter som er de viktigste predatorne, hva som skjer med predasjon når en tar ut rødrev og hvordan dette henger sammen med det øvrige næringsnettet.
Kollisjonsrisiko	Påvirkningsfaktorer	Det er flere kraftlinjer som har traseen sin nærme raste- og hekkeområdene til dverggåsa. Hvor stor kollisjonsrisikoen er for dverggåsa er ikke godt kjent, men generell kunnskap tilsier at det kan være en vesentlig effekt gjennom økt tilfeldig mortalitet.	Registreringer av kollisjonsdrept eller skadd dverggås før, under og etter hekkeperioden. Bør gjennomføres med tilstrekkelig kort tidsintervall slik at kadavrene ikke rekker å forsvinne.

Tiltak

For å nå delmålene vil følgende tiltak bidra i positiv retning. Tiltakene er beskrevet, men nåverdien av tiltakskostnader er ikke beregnet.

Tiltak	Navn	Beskrivelse	Påvirkningsfaktor	Varighet av tiltak	Nåverdi av tiltakskostnad
Tiltak 0.1*	Overvåking av rasteområder vår og høst	Overvåke fugler på rasteplass under vår- og høsttrekk for å kunne vurdere bestandsutvikling og effekter av igangsatte tiltak. Tiltaket gjennomføres på 1 lokalitet (Valdakmyra), men bruk av 3 andre lokaliteter må også kartlegges.	Alle	Årlig	
Tiltak 0.2*	Overvåking av kjente hekkeområder	Overvåking av hekkeplassene for å kartlegge arealbruk, og	3, 5-9, 12, 15 og 19	Årlig	

		ha kontroll med ferdsel og annen type forstyrrelse. Tiltaket gjennomføres på 1 kjent hekkelokalitet.			
Tiltak 0.3*	Forbud mot gåsejakt i raste- og hekkeområder	Hindre at jegere skyter feil art ved å forby jakt i raste-, myte- og hekkeområdet. Tiltaket må opprettholdes ved raste og hekkeområdet med en tilstrekkelig buffersone. Revurdere utstrekningen av eksisterende jaktforbud for å sikre at det er i tråd med nyeste kunnskap om gjessenes arealbruk.	17	En gang, men må følges opp	
Tiltak 0.4*	Styrket oppsyn i Indre Porsanger-fjord og andre funksjonsområder	Redusere forstyrrelser ved å følge opp vedtak som skal sikre dverggåsa. Tiltaket utføres av SNO på 2 kjente rastelokaliteter og 1 kjent hekkelokalitet.	7, 9, 12, 17 og 19	Kontinuerlig	
Tiltak 0.5*	Ferdelsrestriksjoner i rasteområder	Hindre forstyrrelser på rasteplass ved ferdselsforbud og skilting av dette. Tiltaket er aktuelt på 2 lokaliteter, nye lokaliteter må vurderes fortløpende.	7 og 9	En gang	
Tiltak 0.6*	Uttak av rødrev i hekkeområdet	Redusere predasjonsraten på hekkeplass ved uttak av rødrev i mars-april før hekkesesongen starter. Rødrev tas ut ved hi og ved å følge spor. Utføres av SNO med en arbeidsinnsats på 5-7 uker av to personer pr år. Et område på ca 1400 km ² dekkes.	3	Årlig	
Tiltak 0.7*	Tilrettelegging av felles informasjonskanal	Nettside der en kan dele informasjon på tvers av landegrenser for å legge tilrette for bevaring av arten langs trekktruten og i overvintringsområdene. Nettsiden administreres av BirdLife Norge.	1	En gang, men må følges opp	
Tiltak 0.8*	Reduksjon av ulovlig jakt internasjonalt	Norsk involvering i å redusere illegal jakt langs trekktrutene. Internasjonalt samarbeid.	1	Kontinuerlig	
Tiltak 0.9*	Sikre raste- og overvintringsområder internasjonalt	Norsk involvering i å kartlegge og sikre nøkkelområder langs trekktruten og i overvintringsområdet. Internasjonalt samarbeid.	1	Kontinuerlig	
Tiltak 0.10*	Utvikle kompetanse på dverggås internasjonalt	Norsk involvering i å etablere et nettverk av organisasjoner med kompetanse på bevaring	1	Kontinuerlig	

		av dverggås i land med viktige raste og overvintringsområder. Internasjonalt samarbeid. Gjennom nettverket sikrer en gjennomføring av tiltak og overvåking.			
Tiltak 1.1	Redusere risiko for kollisjoner	Gjøre en vurdering av eksisterende kraftlinjer og gjennomfør merking eller andre tiltak for å hindre kollisjoner. Tiltaket må utføres i spesielt utsatte områder, slik som ved rasteplasser og i hekkeområdet.	13	En gang men må følges opp	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.2	Redusere mengden reinkadaver	Reinkadaver og evt. rester fra kalving fra rein fjernes. Eventuelt kombinert med en begrensning av antall dyr på beite for å redusere vintermortaliteten. Tiltaket gjennomføres i et område av ca 1400 km ² (likt rødvuttaket). Rein-næringen selv vurderes å kunne være ansvarlig for tiltaket.	3 og 5	Flere ganger i året	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.3	Revidere forskrift for dverggås	Forskrift for dverggås endres til å dekke hekke- og myteområdet og rasteområdet i Indre Porsangerfjord som nå er unntatt fra forskriften.	7, 9, 10, 14, 18 og 19	En gang	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.4	Sikre de viktigste funksjonsområdene i Norge	Hekkeområdet sikres mot inngrep og forstyrrelser ved vern. Vurdere vern av andre viktige funksjonsområder, slik som Rørholmen i Alta og Sjøholmen i Nesseby. Vurdere tiltak for å sikre tidligere rasteplasser og hekkeplasser.	7, 9-14, 18 og 19	En gang, men må følges opp	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.5	Forhindre tilfeldig mortalitet ved jakt	Forhindre at jegere skyter feil art. Økt satsing på informasjon til jegere alle steder hvor dverggåsa regelmessig opptrer. Gjennom jegerorganisasjoner. Artskunnskap gjennom f. eks. opplæring/jegerkurs.	17	Årlig	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.6	Informasjon for å redusere forstyrrelser ved hekkeplass	Informasjon til folk som ferdes i eller nært hekkeområdet med retningslinjer for hvordan de skal opptre om de møter på gjess i området. For å redusere forstyrrelser. Skilting	7, 9 og 19	En gang	Kostnader er ukjente

		på egnede steder. Utføres i hekkeområdet og langs ferdelsårer inn til området.			
Tiltak 1.7	Kunnskapsformidling	Øke forståelsen for arbeidet og tiltakene som innføres gjennom økt kunnskapsformidling i lokale media og evt årlig seminar/møte.	7-9, 17 og 19	Årlig	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.8	Stenge for kjøring med terrenggående kjøretøy i hekkesesongen	Redusere forstyrrelser ved å stenge for kjøring med terrenggående kjøretøy i hekkeområdet til dverggåsa, inkludert en tilstrekkelig stor buffer.	19	Årlig	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.9	Kanalisering av ferdsel for å redusere forstyrrelser ved hekkeplassen	Omlagging av ferdelsårer for å forhindre forstyrrelser ved hekkeplass. Tiltaket inkluderer omlagging på kart og i terreng (med merking av stier/løyper og evt. tilrettelegging (skilt, stukket løype), samt informasjon om omlagging til viktige sluttbrukere. Det er vanskelig å anslå hvor mange stier/løyper det er snakk om; det kreves en kartlegging av aktuelle arealer i hekkeområdet og befaringer for å finne egnede alternative traseer. Det er derfor ikke gitt estimater på areal/områder (omfang).	7, 9 og 19	En gang, men må følges opp	Kostnader er ukjente
Tiltak 1.10	Ferdelsrestriksjoner i hekkeområder	Hindre forstyrrelser på hekkeplassen ved ferdelsforbud og skilting av dette. Tiltaket er aktuelt på 1 lokaliteter, nye lokaliteter må vurderes fortløpende.	7, 9 og 19	En gang	Kostnader er ukjente

*Tiltaket er igangsatt og inngår i nullalternativet. Videreføring er en forutsetning for måloppnåelse.

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Blant mulige tiltak som er listet ovenfor, er det identifisert 9 nye tiltakspakker. Alle 9 tiltakspakker er vurdert i forhold til måloppnåelse for de to ulike målene. Tiltakspakkene består av aktuelle tiltak som til sammen gjør at målet nås med minst 50 % sikkerhet. Tiltakspakke 7 anbefales basert på at den gir høyest sannsynlighet for måloppnåelse. Tiltakspakke 8 kan være tilsvarende god, men mindre fleksibel i forhold til nye hekkeområder for dverggåsa. Kostnadene for gjennomføring av tiltakene er ikke fullstendig utredet.

Mål 2034	Tiltakspakke	Tiltak som inngår i pakken	Sannsynlighet for måloppnåelse	Nåverdi av tiltakskostnad
EN	Tiltakspakke 0	Kun eksisterende tiltak	50-75 %	
EN	Tiltakspakke 1	Tiltak 1.1	50-75 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 2	Tiltak 1.2	50-75 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 3	Tiltak 1.3 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 4	Tiltak 1.4 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 5	Tiltak 1.2, 1.3 og 1.10	75-85 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 6	Tiltak 1.2, 1.4 og 1.10	75-85 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 7	Tiltak 1.1, 1.2, 1.3, 1.8 og 1.10	75-85 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 8	Tiltak 1.1, 1.2, 1.4, 1.8 og 1.10	75-85 %	Kostnader er ukjente
EN	Tiltakspakke 9	Tiltak 1.1, 1.2, 1.6, 1.8 og 1.9	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 0	Kun eksisterende tiltak	< 50 %	
VU	Tiltakspakke 1	Tiltak 1.1	< 50 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 2	Tiltak 1.2	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 3	Tiltak 1.3 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 4	Tiltak 1.4 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 5	Tiltak 1.2, 1.3 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 6	Tiltak 1.2, 1.4 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 7	Tiltak 1.1, 1.2, 1.3, 1.8 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 8	Tiltak 1.1, 1.2, 1.4, 1.8 og 1.10	50-75 %	Kostnader er ukjente
VU	Tiltakspakke 9	Tiltak 1.1, 1.2, 1.6, 1.8 og 1.9	50-75 %	Kostnader er ukjente

Det er fra tidligere igangsatt en rekke tiltak som fremdeles pågår for å ta vare på arten. Fortsatt gjennomføring av disse i tiden framover er lagt til grunn for vurderingen av de nye tiltakene i tiltakspakkene.

Tilleggs effekter

Dverggåsa indikerer intakte økosystemer og i hekkeområdene, langs trekkrutene og i overvintringsområdene er den en god indikatorart for viktige våtmarksområder. Arbeidet med å bevare dverggåsa fremmer også andre bevaringsmål, slik som å etablere verneområder, verne om andre arter med overlappende utbredelse, bærekraftig ressursbruk og utforming av regler og reguleringer av jakt. Den er karismatisk og kan være viktig i naturbaserte opplevelsestjenester.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltakspakke 7 anbefales. En kombinasjon av alle tiltak med høyest sannsynlighet for måloppnåelse bør gjennomføres. Eventuelle andre kombinasjoner vil trolig ikke gi høyere sannsynlighet enn enkelttiltak. For å sikre størst mulig sannsynlighet for å lykkes med tiltakene vil det være ytterst viktig at det internasjonale arbeidet også prioriteres i tiden framover, samt at en legger ned noe innsats i å dekke kunnskapsmanglene slik at mer spissede tiltak kan iverksettes og effekten av tiltak slik som rødrev uttak kan evalueres med mer detaljert kunnskap om predasjon. Internasjonalt er det spesielt viktig å sikre de viktige områdene som benyttes under trekket og på overvintring mot ulovlig jakt, nedbygging og forstyrrelser. En fortsatt overvåking av antall gress på overvintring og på rasteplasser langs trekkruta er vesentlig for å kunne evaluere effekten av de ulike tiltakene.